

Keuleman

Synoniemen

In Antwerpen ook Schaapsneus of Schaapsmuil genoemd, in Wallonië Gueule de Mouton.

Qua vorm, grootte en kleur zijn meerdere typen gekend, onder meer Kleine en Dubbele Keuleman en de Groene en Rode Keuleman (= Trogne de Mouton). Keuleman verwijst dus naar een groep van appels met heel wat varianten.

Herkomst

Volgens sommigen zou dit ras ingevoerd zijn in Limburg vanuit Duitsland, uit de omstreken van Keulen, wat de naam verklaart. Volgens anderen heeft hij zijn naam ontleent aan het inkuilen in de grond, dus "Kuileman".

Boom

Middelmatig sterke groei. Zeer grote, gezonde hoogstamboom met stevig verankerde gesteltakken. Kunnen meer dan 100 jaar oud worden.

Productiviteit

Vroege en grote vruchtbaarheid. Kan soms kolossale drachten geven. Bij oudere hoogstammen zijn opbrengsten van 500 à 700 kg per boom vastgesteld. Hierdoor worden de bomen echter wel beurtjaargevoelig.

Ziektegevoeligheid

Robuuste, weerstandbiedende variëteit aan kanker en in zekere mate aan wollige bloedluis. Onderhevig aan schurft en rode spintmijt.

Vruchtbeschrijving

Vorm: Middelmatig of onder de middelmaat, typisch verlengd hoogconisch, regelmatig van omtrek, hoger dan breed.

Steel: Middelmatig dik, middelmatig lang, licht gebogen, in een smalle, middelmatig diepe, bruingrijs gekleurde holte ingeplant.

Schil: Dof, halfruw, grijsgroene grondkleur, karmijnrood of paarsrood gekleurd en gestreept aan de zonkant, bijna helemaal bruingrijs gevlekt en gestippeld.

Vlees: Geelwit, soms groenwit, vast, weinig sappig, eerder zurig en zonder aroma. Zeer weinig blutsgevoelig.

Rijpt: Eerste helft van oktober.

Gebruiksmogelijkheden

In volgorde van belangrijkheid: sapverwerking, keuken, dessertappel, stroop, decoratie (rode typen).

Rot niet bij kneuzing maar wonde droogt in, wat hem vroeger uitermate geschikt maakte voor bulktransport met volle wagons naar Duitsland. Momenteel omwille van dezelfde eigenschap gezocht voor bloemschikken en decoratie.

Soorteigenheid, beheervorm, aanplanttips, onderhoud

Keuleman kwam in de boomgaarden in Haspengouw massaal voor. Het is een ideale stamvormer voor de hoogstamteelt en is zeer kankerbestendig. De appels kennen een zeer lange natuurlijke bewaring en werden in de jaren 1900-1945 in Vlaanderen, maar vooral in Limburg, massaal in de grond ingekuuld. Op deze manier konden de vruchten bewaard worden tot mei. Het is een ideale landschapsboom die geschikt is voor zware gronden. Keuleman kan voor elke boomgaard aanbevolen worden.

Bloei en bestuiving

Relatieve bloeiperiode: Middentijds tot laat.

Kwaliteit stuifmeel: Goed

Mogelijke bevruchters: Sterappel, Reine des Reinettes, Enkele Bellefleur.

De Keulemanappel is bekend bij krijgsgevangenen uit WO II. Zij werden in Duitsland vaak ingezet als werkracht op boerderijen of in fabrieken. Tijdens de verplaatsing naar hun werk konden ze uit de appelgroeven, die langs de weg lagen, deze appels stelen. Zo vormde deze vrucht voor velen een bron van noodzakelijk voedsel en, naar zij beweren, ook een hulp om deze barre levensomstandigheden te overleven. Zij die de rapen van de velden meegritsten en opaten kregen vaak buikloop met alle gevolgen van dien...

Deze appel werd vaak samen met aardappelen ingekuuld. Door de vorming van ethyleen tijdens het rijpingsproces van de appels, kregen de aardappelen geen scheuten. Als de boerenkinderen in april de aardappelen moesten rapen, vonden ze de Keulemannekens terug en smulden ze hun buikje rond!